

NAPIHIREK.

Szervezkednek a masamódok.

(Saját tudósítónktól.) Ilyenkor tavaszal a déli és késő délutáni órákban valósággal lepik a Belváros utcáit kopott kabátos, rosszüöltözött fiatal leányok, kariukon nagy kalapskatulyával vagy barna, hosszukás ruhadobozokkal. Budapesti masamódleányok szezonja a tavasz. Felpeszdül az élet a műhelyekben, megérkezik a tavaszi rendelések és a téli pihenést láza gyors munka váltja fel. A leányok, akik máskor délbe este szórakozni mehettek, vagy egyenesen hazasiettek, most megbízásokat kapnak, hazaszállítják az elkészült holmikat és új vonással gazdagítják a tavaszra ébredő főváros képét.

Ezek a kis masamódleányok gyűltek össze husvét vasárnapján a külső Váci-utca egyik félreeső, elvesző kávéházában furcsa és különös kis gyűléssé. A kis kávéházban meghitt levegője megtelt fecsegéssel, csacsogással, panaszzal és valami különös kacagással.

Különös képet nyújtott a máskor csöndes kávéház, amelynek egyik falánál méltóságteljesen állt a három asztalból összetolt elnökségi „emelvény”.

A sok fiatal leány arcáról szomoruan ritt le a nélkülözés és a nyomor, alig volt közöttük egy-kettő, akinek szeméből ne hunyt volna ki már az öröm legutolsó sugára. Mosolyukban, nevetésükben valami keserűség volt és minden szavukból kihangzott az állandó remegés és félelem, amely lelküket eltölti a kenyérért, megélhetésért való kínos harcban.

Egyszerre csak megszólalt egy csengő — olyan, mint a kávéházi felirónok csengője — és elhallgatott a beszélgetés, elhallgatott a nevetgélés.

A hosszú asztal mellől felállott egy 22—23 évesnek látszó leány szigorúan hivatalos hangon szólott:

— Megnyitom az ülést!

Körülnézett és kissé melegebb hangon folytatta:

— Tisztelt pályatársaim! Felhasználtuk a mai ünnepnapot, hogy összegyűljünk és kifejezést adjunk annak a sok keserűségnek, ami bennünk hosszú idők alatt felhalmozódott. Nekünk, akik fény és pompa között, a gazdagok szolgálatában éljük le az életünket, ennek a gazdagságnak még a morzsái sem jutnak.

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

687

Hely

Idő

"1913"

Személy

Helyszám

331:687 1913

Szerző

Cím Szervezkednek a masamódok.

Forrás: Pesti napló

Bp.

(Hely)

1913

(Idő)

11/27

(Köt. v. füz.)

— Ugy van! Ugy van! — hallatszott sok vékony, kissé sivító hang. A szónok mindig melegebben beszélt, mindig hevesebben és mind nagyobb bensőséggel, elfelejtette a betanult hivatalos agitáló szövegeket és azt mondta, amit érzett és amit vele az a sok leány ott körülötte együttérezett.

— Nyomorúságos keserűségekből alig tudunk megélni és főnökönk mégis azt követelik, hogy hogy jól, csinosan öltözködjünk. Miből? A fizetésünkben ugyan nem és különmunkát csak úgy vállalhatunk, ha éjszaka akarunk dolgozni. Máskor nincs időnk.

Igy jöttek sorba a fiatal lány ajkáról kicsinyes, de keserű panaszok és szomorúságok. Hogy a tanuló-lány bére 3—4 korona, hogy a darabszám dolgozó munkásoknak nagyon keveset fizetnek darabonként, hogy késő estig kell dolgozni és sok ilyen panasz.

Beszéde végén indítványt tesz az elnöklő, hogy küldjön ki a gyűlés egy bizottságot, amely előkészíti majd a szükséges egyesület megalakítását.

Szavazás előtt még volt egy felszólalás. Rövid, de annál hatásosabb. Egy igen csinos és nagyon jól öltözött lány állt fel az egyik sarokban.

— Kartársaim! — mondotta. — Lányok! Csináljatok egyesületet, szervezkedjétek, küzdjétek azért, hogy ti és akik utánatok következnek, meg tudjanak élni a fizetésből. Mi, akik ti előttetek voltunk, nélkülözések és éhség között tanulóleányok, nem tudtunk megélni és amiből éltünk, azt nem a sötét kalaposboltban és varróműhelyben kerestük meg.

A kis helyiségben felzúgott a taps ezekre az őszinte szavakra és nagy lelkesedéssel fogadták el az elnöknő javaslatát. A sovány arcokról eltűnt a szomorúság és valami lelkes vidámsággal állt föl a helyéről a sok kis masamódleány.

A gyűlés végeztével megkérdeztük Kós Emmát, az elnöknőt, aki egy előkelő belvárosi kalapüzletben elárúsító és nyolc évi munkásság után már 120 korona fizetése van, hogy miket követelnek tulajdonképpen a masamódleányok

— A mi követeléseink — felelte — mások szemében talán kicsinyesek és nevetségesek, de ránk nézve életkérdést jelentenek. Mindenekelőtt követeljük, hogy bizonyos évi szolgálat letelte után a tanulóleányokat úgy a kalaposoknál, mint a varróműhelyekben, darabszám helyett havi fizetéssel alkalmazzák. Követeljük, hogy fölmondási idő legyen és ne lehessen a lányokat, — mint ma történik — egy-egy nagyobb megrendelés idejére szerződtetni. Követeljük továbbá a vasárnapi munkaszünetet, mert abba sincs részünk, akárhány műhelyben vasárnap is dolgoztatják a lányokat. És végül van egy szintén nevetségesnek látszó követelésünk: az, hogy délben ne kelljen házhoz szállítani semmit, mert ezáltal úgy is csekély ebéd-időnköt rövidítik meg. Reméljük, hogy szervezkedésünk és törekvésünk eredménynyel fog járni.

Ezt mondta az elnöknő és közben körülöttünk hangosan folyt a beszélgetés, ömlött a sok panasz a vértelen leányajkáról egy kis, sötét belvárosi kávéházban...